

(Ю. А. Міславський та ін.). Такий поділ досліджень є дуже умовним, оскільки особистість не може існувати поза діяльністю, а діяльність людини є функціональним проявом особистості у діяльності, організованій, упорядкованій та структурованій самим суб'єктом (Абульханова-Славська К. А., 1999) [5, с. 71].

Дослідження мають загальні, іноді схожі уявлення про систему саморегуляції як структури, включаючи інваріантний склад функціональних ланок. Подібність розроблених моделей базується на універсальній теорії схеми регулювання, яка міститься у працях П. К. Анохіна, Н. А. Бернштейна.

Отже, незважаючи на різні дослідження, питання вивчення стилю саморегуляції емоційних станів у професійній діяльності залишається відкритим, особливо це актуально для соціальних працівників. Значний інтерес, на нашу думку, являє собою вивчення особливості саморегуляції емоційних станів у професійній соціальній діяльності. Розробка цих питань у контексті систематичного дослідження психічної саморегуляції емоційних станів особистості соціального працівника є предметом нашого подальшого дослідження.

Список використаних джерел

1. Кудінова М. С. Концепт стресостійкості у сучасному психологічному дискурсі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. Випуск 6. Том 2. 2016. С. 48-53.
2. Максименко С. Д. Пропагування психогігієнічного виховання і здорового способу життя серед молоді. Практична психологія та соціальна робота, № 9, 2007. С. 65.
3. Марищук, В. Л. Поведение и саморегуляция человека в условиях стресса. В. Л. Марищук, В. И. Евдокимов. СПб. Издательский дом «Сентябрь», 2001. 260 с.
4. Моница Г. Б., Раннала Н. В. Тренинг «Ресурсы стрессоустойчивости». СПб : Речь, 2009. С. 250.
5. Мельник О. Г. Емоційний інтелект та критичне мислення. Наукові записки. Серія «Психологія». 2009. С. 122-131.
6. Мещеряков, Б. Г. Большой психологический словарь. Б. Г. Мещеряков, В. П. Зинченко. Москва. Академия, 2002. 632 с.
7. Моросанова, В. И. Осознанная саморегуляция и индивидуальность человека. URL : <http://www.psystavropol.ru/publ/8-1-0-200> (дата звернення: 23.09.2021).
8. Носенко Е. Л. Емоційний інтелект як соціально значуща інтегральна властивість. Психологія і суспільство. 2004. № 4. С. 95-109.
9. Шипуліна В. О. Новітні підходи до залучення кадрових ресурсів. В. О. Шипуліна, О. В. Каспрук. Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету. 2009. № 3. Т. 2. С. 111-117.

Роговський Андрій Еріхтович,
голова НГО «Інститут емоційного інтелекту»,
м. Одеса, Україна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ

Сучасні технології зробили діджиталізацію необхідною умовою продуктивного цивілізаційного розвитку. Держави, які обрали цей шлях, не

тільки змогли створити сприятливі умови в усіх сферах суспільного буття, а й використати цифрові технології як ефективний інструмент протидії корупції. Про це свідчить досвід і розвинених країн (н-д, США, Японія), і країн, котрі відносно нещодавно стали на рейки соціальних змін (н-д, Естонія, Грузія).

В Україні цифрова трансформація також стала ключовою реформою. Але у її впровадженні виникає багато перепон та помилок, які не тільки гальмують впровадження цифрових технологій у повсякденне життя пересічних українців, а й заважають здійсненню антикорупційних реформ, без котрих не можливий процес змін у цілому.

В нашій роботі ми ставимо за мету визначити основні прогалини у впровадженні цифрової трансформації та вказати ефективні шляхи їх ліквідації, що можуть сприяти дієвому впливу діджиталізації на процес боротьби з корупцією.

Слід відзначити, що українська влада обрала шлях власної розробки цифрової системи. Більшість дослідників сходяться на думці, що український і європейський стандарти криптографії значно відрізняються, як правило, не на користь вітчизняного [1, 2]. На нашу думку, це є фундаментальною причиною прогалин, пов'язаних із діджиталізацією. В результаті, відносно використання інфраструктурних сервісів в держсекторі, наша країна займає останній рядок в рейтингу європейських країн [3].

Найперше це відображається на фінансово-економічному секторі. «Цифрова» економіка потребує належного нормативного регулювання, де б визначалися принципи «діджиталізації» державних послуг та державної інформаційної політики на основі чіткого і конкретного понятійного апарату, конкретизувались сфери реалізації «цифрової» економіки, головною з яких має бути забезпечення інформаційної безпеки держави [4, с. 147]. Результатом цього, на думку фінансових аналітиків, є відсутність комплексного плану щодо підвищення рівня добровільної сплати податків, недостатність заходів допомоги платникам в уникненні помилок у звітності та обмежений контроль за їх виявленням, невідповідність методології оцінки податкових ризиків сучасним стандартам, високий рівень накопичених податкових боргів, відсутність систематичного аналізу податкового розриву, відсутність автоматизованого обміну інформацією податкових органів з фінансовими установами [5, с. 5].

В умовах критичної інформаційної інфраструктури і викликів, пов'язаних із забезпеченням кіберзахисту, існує необхідність запровадження системного підходу до розв'язання проблеми на загальнодержавному рівні у вигляді створення відповідної системи захисту [5, с. 12].

Ще однією серйозною перешкодою у впровадженні діджиталізації є наявність великої кількості різнорідних успадкованих та впроваджених інформаційних систем в органах влади, які не призначені для електронної взаємодії. Органи влади, не координуючи свої дії та недотримуючись загальних правил, створили внутрішні інформаційні системи, які є організаційно, нормативно, семантично та технічно несумісними [7, с. 8].

Фактично, цифровізація діяльності органів виконавчої влади відбувається за схемою «держава→держава», таким чином, суспільство виявляється виключеним

з цього ланцюгу. Зазначимо, що розробка стратегії цифрової трансформації має досить давню історію [6]. Та в ній і до тепер відсутня взаємодія з недержавними організаціями – все замикається на ДержСпецЗв'язку, котрий грубо порушує власні стандарти безпеки. Витрати, пов'язані з діджиталізацією, не узгоджуються з громадянськими органами, як результат, з'являється корупційна схема.

Чиновники тестують чиновників і, почасти, штатна одиниця з посадовими обов'язками, що вимагають елементарної цифрової грамотності, не може впоратися з простими діями на комп'ютері. Відсутність вимоги щодо цифрової акредитації співробітників владних структур з боку недержавних організацій також є корупційною складовою. Органи державної влади абсолютно не хочуть співпрацювати з недержавними цифровізаціями, більше з тим, вони навіть приховують інформацію про допомогу, отриману, якщо таке співробітництво відбувається. А інформація, зокрема, контактна, про деякі виконавчі органи взагалі відсутня і зв'язатися з ними у будь-який спосіб, в тому числі й електронний, неможливо – яскравий приклад Національний інвестиційний фонд.

Проголошений Президентом України курс на цифрову трансформацію не знімає проблеми правової бази впровадження діджиталізації. По-перше, відзначимо відсутність нормативних актів та законів, що дозволяли б регулювати та контролювати перехід в усіх сферах на українському просторі з аналогу на цифру. Почасти відбувається регулювання цифровізації не компетентними органами. Наприклад, проявляється це в порушенні розпоряджень Кабінету міністрів за допомогою підзаконного акту Міністерства юстиції, який не дає можливості зареєструвати в електронній формі заявки, які покладені за законом. Також проблемним полем є відсутність регулювання впливу на українському просторі зарубіжних цифрових технологій, таких як біткоїн та інших з метою запобігання сучасних методів корупції, пірамід тощо. І, нарешті, повна неготовність, навіть початкового етапу, та відсутність нормативно-правових актів для програм діджиталізації української економіки щодо введення єдиної цифрової валюти – крипто-гривні.

У цьому ж аспекті наріжним каменем є підготовка фахівців з актуальних правових спеціалізацій, зокрема цифрового права, освітня програма якого ще навіть не затверджена. При цьому, кошти що виділяються міжнародними організаціями, і в які обов'язково включена участь недержавних програм, розподіляється тільки державним і, в результаті, ми маємо зростання ІТ фахівців всього на 18% при попиті – 30% [8, с.67].

Відчутною перешкодою є також правовий нігілізм, який проявляється і в ігноруванні електронних звернень як громадян, так і громадських організацій, і у відсутності регламентів з якості надання цифрових послуг, опротестування незаконної відмови і покарання винних на законодавчому рівні, свіжий приклад – BugBounty Дія.

Наступною перешкодою на шляху діджиталізації є неготовність українського бюрократичного апарату до переходу і переведення документообігу в «цифру». В процесі нашої діяльності ми неодноразово стикалися в фактами, коли держустанови вимагають документи у паперовому форматі, тоді як з легкістю вони могли бути замінені на цифрові, при цьому, переведення їх на папір вимагає

значних фінансових витрат. Навіть консультування Міністерства Юстиції про те, що будь-які документи можуть бути оформлені КЕП, не є підставою для державних структур. До цього ж слід додати й відсутність фондів для зберігання зразків видань у електронному форматі у вигляді мережевого носія, хоча Закон про електронне зберігання є, але, на наш погляд, він вже досить застарілий. Складається враження, що чиновники просто не хочуть працювати з електронним документообігом, навіть, якщо є інструкції, щодо цього. Мабуть, це результат звички – все своє професійне життя працювати з паперами, але, слід відзначити, що молоде покоління спеціалістів успішно працюють з «цифрою», тому, на наш погляд, перехід на електронний документообіг – це питання лише часу.

З нашого досвіду, серед апарату чиновників досить часто відсутня довіра до діджиталізації, і це виправдано – маємо багаточисельні порушення, аж до компрометації кореневої системи довірених послуг, яка є першоджерелом діджиталізації. Через сутичку «права» і «цифри» органи державної влади, зокрема міністерства не можуть розподілити відповідальність. На наше глибоке переконання необхідна багатовекторна просвітницька робота з місцевими та державними бюрократичними структурами з питань цифрової трансформації.

Та, не зважаючи на всі прогалини, ми переконані, що діджиталізація є одним з найефективніших інструментів подолання корупції. І вже той факт, що ми бачимо і вказуємо на ці прогалини і перешкоди, є переконливим підтвердженням, що процес запущений, він набирає обертів і є невідворотним. Він стане більш плідним за умови залучення громадянського суспільства, зокрема, через діяльність громадських організацій.

Ми переконалися в цьому на прикладі діяльності заснованої нами НГО «Український народний контроль за діджиталізацією». Наведемо деякі результати:

- За допомогою автоматизованої системи ми провели опитування аудиторських компаній з приводу можливості аудиту для стартапів, що є проєктом Дія-сіті, але, на жаль, лише одна аудиторська компанія виявила бажання долучитися.

- Через електронні звернення ми отримали докази, що система електронної пошти виконавчих органів м. Одеси була відключена зумисно Міністерством юстиції, причому вмикати її відмовляється як сам Міністр, так і депутати обласної Ради м. Одеси. Нами було надіслано 412 заявок до Міністерства юстиції, Міністерства цифрової трансформації і безпосередньо до Кабінету міністрів з метою отримання причин, чому держпослуга не може бути здійснена у цифровому форматі, очікуємо роз'яснення з конкретним переліком документів з вирішенням по кожному виду послуг. Окрім цього, після аналізу відповіді ми плануємо звернутися до депутатів місцевого самоврядування здійснювати на всіх рівнях перевірку якості надання цифрових послуг. З цією метою ми направили запит в Урядовий контакт центр з проханням надати усі необхідні контакти для запиту в електронному форматі.

- Вирішена проблема з регіональним реєстратором – виправлена ситуація в Одеському регіоні.

- Отримане підтвердження, що державне підприємство «Сетам» займається торгівлею землею з використанням блокчейн, хоча на закон про криптовалюту накладено вето.

- Проведений аудит «Приват Банку» із залученням НБУ, після чого від «Приват Банку» поступила пропозиція про залучення НГО УНКД до більш широкого співробітництва. Усунені недоліки Одеського міського порталу.

Отже, на наше глибоке переконання, електронні звернення і електронне опрацювання інформації – це ключ до вирішення проблеми корупції на всіх рівнях. Важлива роль в цьому громадськості, оскільки діджиталізація – це всього лишень інструмент і громадянське суспільство визначає його роль у процесі змін.

Список використаних джерел

1. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації Вимоги до оформлення документів [Електронний ресурс]. // https://osvita-omr.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/dstu-4163_2020.pdf
2. Security framework Guidelines for trust services providers – Part 1 [Електронний ресурс]. // https://www.enisa.europa.eu/publications/tsp1-framework/at_download/fullReport
3. Розвиток системи публічних послуг у контексті цифровізації публічного управління [Електронний ресурс]. // http://dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2020_06_25_APU_spesial.pdf
4. Фрончко, В. До питання про цифрову юриспруденцію [Текст] / Володимир Фрончко // Актуальні проблеми правознавства. – 2019. – Вип. 2. – С. 144-148. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/35333>
5. Волосович Світлана, Василенко Антоніна, Чубаєвський Віталій. Фінансові технології податкового адміністрування. – ВІСНИК КНТЕУ. Фінанси. 2019. № 4, с. 5-15 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2019/04/3.pdf>
6. Електронна взаємодія органів публічної влади [Електронний ресурс]. // https://onat.edu.ua/2018/05/Part_014_Feb_2018
7. Кукарін О. Б. Формування інформаційного середовища органів державної влади та євроінтеграція // Модернізація державного управління та європейська інтеграція України. Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (Київ, 25 квітня 2013 р.), с. 104-105 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Mater_konf_NADU/733eefc1-3372-41df-9fd6-ec0ec22861b5.pdf
8. Величко К. Ю., Печенка О. І. Місце України на світовій карті IT-ринку// сучасні тенденції розвитку світової економіки Збірник матеріалів X Міжнародної науково-практичної конференції, Україна (м. Харків, 18 травня 2018 р.), с. 67-69 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Conf__18.05.2018_KhNANU_.pdf

Степанович Юлія Олександрівна,

здобувачка вищої освіти,

Національний університет водного господарства і природокористування,

м. Рівне, Україна,

науковий керівник, **Сарнавська Оксана В'ячеславівна,**

кандидат філософських наук, доцент,

Національний університет водного господарства і природокористування,

м. Рівне, Україна

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ

Емоційне вигорання (burn-out) є характерною особливістю інформаційного суспільства для ознакою якого є емоційне та фізичне виснаження, який призводить до паралічу наших сил, почуттів і супроводжується втратою радості та задоволеності життям. Останні десятиліття не сприяють емоційній рівновазі